

Asia: VN/20350/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta (panimoiden, tislaamoiden ja viinitilojen ulosmyyntioikeuden laajentaminen)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta (panimoiden, tislaamoiden ja viinitilojen ulosmyyntioikeuden laajentaminen) Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/20350/2024

Olutliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi alkoholilain muuttamisesta, niin että hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti mahdollistetaan kotimaisille pienpanimoille ja -tislaamoille, viinitiloille ja muille pienalkoholivalmistajille niiden tuotteiden myynti valmistuspaikoilta kuluttajille vähittäismyyntiluvalla.

Olutliitto katsoo, että tämä esitysluonnos osoittaa positiivista kehityslinjaa olut- ja juomakulttuuriin ja parantaa myös pientuottajien asemaa nykytilanteeseen verrattuna. On hyvä, että alkoholilainsäädäntöä kehitetään sellaiseen suuntaan, jossa myös matkailun ja alueellisen elinvoiman merkitys tunnistetaan.

Positiivista on, että laissa olleet tilaviini- ja käsityöläisolutpoikkeukset korvataan yhdellä pientuottajasäädöksellä, ja tähän otetaan mukaan myös pientislaajat, jotka ovat tähän asti laista puuttuneet. Tämä vaikuttaa positiivisesti kotimaiseen juomamatkailuun, joka on nouseva matkailun ja turismin osa-alue.

Samaan aikaan Olutliitto katsoo, että luonnoksessa on edelleen seikkoja, jotka ovat elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta ja hallitusohjelmaan nähden liian rajoittavia.

Olutliitto ehdottaakin seuraavia muutoksia perustuen hallitusohjelman kirjaukseen elinkeinon kilpailun edistämisestä:

- Sallitaan toimitusmyynti myös vahvemmille kuin 8 % (käymisteitse valmistetut) ja 5 % (tislepohjaiset) juomat, koska rajat ovat keinotekoisia eivätkä perustu käytännössä mihinkään. Yli 8-prosenttiset, valmistuspaikalta ostetut alkoholijuomat ovat kuluttajalle useimmiten korkeahintaisia ja pienien erien erikoistuotteita, joita ostetaan vähän ja niiden myynti on marginaalista, kuten myös yleisesti pienjuomavalmistajan toimituspaikalta tapahtuva myynti ja sitä kautta päihdehaitat muutenkin, kun tarkastellaan koko Suomen juomamyyntiä. Näin Olutliitto katsoo, että tässä rajoitus voisi olla 18 %.

- Poistetaan litrarajoite ulosmyynnistä. Nyt esitysluonnos rajoittaa vahvempien juomien ulosmyynnin niihin valmistajiin, joiden vuosituotanto on enintään 100 000 litraa (100 % alkoholia). Tämä esitysluonnos rajoittaa vahvempien alkoholijuomien myyntiä Suomessa, vaikka samaan aikaan etämyynti ulkomailta ollaan sallimassa 80 % alkoholijuomiin asti ilman rajoituksia. Tämä luo epäsuhtaan kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden välille eikä edistä suomalaisen juoma- ja ruokamatkailun kehitystä. Lisäksi se voi muodostaa kasvun esteen rajan alle jääville pientuottajille, jotka hakevat kasvua kansainvälisiltä markkinoilta tai joiden tuotteiden kysyntä kasvaa kotimaassa. Ulosmyyntioikeus voisi Olutliiton mukaan olla kaikilla valmistajilla, joilla on voimassa oleva valmistus- ja vähittäismyyntilupa ja tuotanto tapahtuu Suomessa. Jos raja on määritettävä, sen voisi vaihtoehtoisesti nostaa merkittävästi korkeammaksi, vähintään 500 000 litraksi (100 % alkoholia).

- Sallitaan ulosmyynti yrityksen kaikista valmistuspaikoista. Nyt esitysluonnos sallii tuotteiden ulosmyynnin vain yhdestä valmistuspaikasta. Tämä on keinotekoinen rajoite, koska yrityksellä voi olla erikseen panimotilat sekä panimoravintola tai muu vierailukohde, jossa myös valmistetaan juomia. Olutliiton mielestä ei ole olemassa perusteltua syytä rajoittaa ulosmyyntiä useammasta valmistuspaikasta, etenkin kun edelleen puhutaan marginaalisesta myynnin osasta, jolla voi olla kuitenkin valmistajalle merkittävä näkyvyysarvo. Samaan aikaan useammasta valmistuspaikasta ulosmyynnin salliminen edesauttaa alueellista tasapainoa ja kehitystä sekä kotimaanmatkailun houkuttelevuutta.

- Myös ravintoloille tulisi myöntää ulosmyyntioikeus vähittäismyyntiluvan sallimissa aikarajoissa enintään 18-prosenttisille alkoholituotteille, jolloin tämä voisi olla lisäansaintakeino ravintoloille varsinkin maaseudulla, liikennepaikkojen yhteydessä ja osana kotimaanmatkailua.

Olutliitto, Anikó Lehtinen, puheenjohtaja

Lehtinen Anikó
Olutliitto ry